

Bế mạc Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 37: Các nước nhất trí nhiều nội dung quan trọng

19:11 15/11/2020

Chiều 15/11, phát biểu tại lễ bế mạc Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 37 và các Hội nghị Cấp cao liên quan và lễ chuyển giao vai trò Chủ tịch ASEAN cho Brunei, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cho biết, các nước đã nhất trí nhiều nội dung quan trọng, tạo động lực mới cho quan hệ giữa ASEAN.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc-Chủ tịch ASEAN 2020-phát biểu tại lễ bế mạc Hội nghị Cấp cao ASEAN 37 và các hội nghị liên quan. Ảnh: VGP/Quang Hiếu

Phát biểu bế mạc Hội nghị, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nêu rõ “Gắn kết và Chủ động thích ứng,” vượt qua rào cản không gian, thời gian lẫn hình thức tương tác, chúng ta đã có những ngày làm việc rất hiệu quả.

Trong các hội nghị, lãnh đạo các nước ASEAN đã trao đổi, thống nhất nhiều biện pháp quyết liệt, thiết thực đẩy mạnh hợp tác ứng phó và vượt qua các thách

thức mà ASEAN phải đối mặt, trong đó có dịch bệnh COVID-19, giữ vững đà hợp tác và đưa ra những định hướng lớn cho Cộng đồng ASEAN phát triển ngày càng vững mạnh, thực sự trở thành hạt nhân của khu vực với người dân luôn ở vị trí trung tâm.

“Cũng tại Hội nghị lần này, chúng ta đã nhất trí nhiều nội dung quan trọng tạo động lực mới cho quan hệ giữa ASEAN với các đối tác, khẳng định cam kết mạnh mẽ với hợp tác đa phương cũng như liên kết và tự do hóa kinh tế. Chia sẻ quan điểm về các vấn đề của khu vực và quốc tế đang nổi lên, chúng ta nhất trí vai trò trung tâm của ASEAN cần được duy trì và tiếp tục phát huy, thúc đẩy đối thoại, hợp tác, ngăn ngừa xung đột, xây dựng lòng tin, kiến tạo cấu trúc khu vực rộng mở, minh bạch, bao trùm và dựa trên luật lệ”, Thủ tướng nói.

Năm 2020 thực sự là một năm đầy thử thách với khối lượng công việc khổng lồ trong bối cảnh đại dịch COVID-19 diễn biến phức tạp. Sau hơn 5 thập kỷ hình thành và phát triển, ASEAN tiếp tục khẳng định sức mạnh của tình đoàn kết, năng lực tự cường và khả năng thích ứng linh hoạt với các thách thức.

Nhiều quyết sách quan trọng thống nhất tại các hội nghị

Điểm lại kết quả của Hội nghị, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nêu rõ lãnh đạo các nước ASEAN thông qua Báo cáo đánh giá giữa kỳ các kế hoạch tổng thể thực hiện Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2025; nhất trí về sự cần thiết tiến hành rà soát triển khai Hiến chương ASEAN; khẳng định nỗ lực phát huy tích cực vai trò của ASEAN thúc đẩy hợp tác tiểu vùng gắn với tiến trình phát triển của ASEAN để mọi người dân, mọi vùng miền có được cơ hội đóng góp cho cộng đồng.

Hội nghị cũng thông qua Tuyên bố Hà Nội về Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN sau 2025 với kỳ vọng xây dựng nền tảng vững chắc cho con đường phát triển phía trước của Cộng đồng ASEAN. Hướng tới một Cộng đồng ASEAN giàu bản sắc; lãnh đạo ASEAN khuyến khích treo cờ ASEAN và sử dụng bài hát ASEAN, đưa hình ảnh ASEAN gần với người dân và cộng đồng.

Nhân dịp này, lãnh đạo các nước đã thông qua Bản Tường thuật về bản sắc ASEAN và ra Tuyên bố Hà Nội về tăng cường công tác xã hội hướng đến một Cộng đồng ASEAN gắn kết và chủ động thích ứng. Hội nghị Thượng đỉnh Lãnh đạo nữ ASEAN lần đầu tiên được tổ chức, là cơ hội quý để phụ nữ các nước ASEAN đóng góp cho các nỗ lực phát triển và tăng trưởng bền vững của khu vực.

Nhiều sáng kiến của ASEAN về hợp tác ứng phó COVID-19 và các nguy cơ dịch bệnh được công bố và đưa vào triển khai, như Quỹ ASEAN ứng phó COVID-19, Kho dự phòng vật tư y tế khẩn cấp khu vực, Khung chiến lược ứng phó các tình huống y tế khẩn cấp của ASEAN và Trung tâm y tế ASEAN ứng phó với các tình huống y tế công cộng khẩn cấp và dịch bệnh mới nổi. ASEAN cũng thông qua Khung phục hồi tổng thể ASEAN và Kế hoạch triển khai đồng bộ trên cả 3 trụ cột Cộng đồng nhằm hỗ trợ người dân và doanh nghiệp sớm khắc phục hậu quả dịch bệnh, ổn định đời sống kinh tế-xã hội ở các quốc gia.

Không ngừng mở rộng và làm sâu sắc thêm quan hệ với các đối tác, ASEAN nhất trí mở rộng Hiệp ước Thân thiện và Hợp tác Đông Nam Á (TAC) để Cuba, Columbia và Nam Phi tham gia, nâng tổng số các nước tham gia Hiệp ước này lên con số 43.

Hội nghị Cấp cao Đông Á (EAS-15) cũng thông qua các tuyên bố quan trọng, trong đó có Tuyên bố về 15 năm EAS và Tuyên bố EAS về hợp tác biển bền vững. Tuyên bố của các nhà lãnh đạo ASEAN+3 về tăng cường năng lực tự cường kinh tế-tài chính trước các thách thức, một lần nữa khẳng định vai trò và thế mạnh của khuôn khổ ASEAN+3 trong ngăn ngừa và ứng phó các nguy cơ khủng hoảng kinh tế-tài chính ở khu vực.

Việc ASEAN và các đối tác kết thúc đàm phán và ký chính thức Hiệp định RCEP thể hiện cam kết và quyết tâm mạnh mẽ của các nước trong khu vực thúc đẩy tự do hóa và liên kết kinh tế, rất đáng khích lệ.

Nhân dịp này, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đánh giá cao nỗ lực và đóng góp không mệt mỏi của các cơ quan chuyên ngành ASEAN trên 3 trụ cột và ở các cấp cũng như Ban Thư ký ASEAN đã chung tay làm nên những thành quả tích cực của ASEAN trong một năm đầy khó khăn như năm 2020. “Vai trò thầm lặng của những người làm công tác chuyên môn, kỹ thuật phía sau hậu trường các cuộc họp trực tuyến năm nay đặc biệt có ý nghĩa, giúp chúng ta thu hẹp sự ngăn cách về không gian địa lý để duy trì ổn định các hoạt động hợp tác và trao đổi của ASEAN”, Thủ tướng nhấn mạnh.

“Hơn hết, xin cảm ơn người dân các quốc gia thành viên ASEAN đã chia sẻ, đồng cảm và chung tay góp sức, ủng hộ các Chính phủ vượt qua muôn vàn cam go, thử thách để Cộng đồng ASEAN gắn kết, tự cường và tự tin tiến lên”, Thủ tướng nói và gửi lời cảm ơn thân ái đến các đồng nghiệp Việt Nam trong đội ngũ phục vụ Năm Chủ tịch ASEAN 2020 từ các bộ, ngành liên quan của Việt Nam. “Các bạn đã sát cánh đồng lòng ngày đêm để Việt Nam đảm nhiệm thành công vai trò Chủ tịch ASEAN 2020”.

Chuyển giao vai trò Chủ tịch ASEAN cho Brunei, Thủ tướng bày tỏ tin tưởng rằng Brunei, trong vai trò Chủ tịch kế tiếp sẽ tiếp tục đưa ASEAN tiến lên phía trước hướng tới một Cộng đồng ASEAN với tầm nhìn liên kết sâu rộng, chủ động thích ứng, phục hồi toàn diện và phát triển bền vững.

Các nước ASEAN đề nghị LHQ hỗ trợ triển khai các sáng kiến ứng phó với COVID-19, nâng cao năng lực y tế dự phòng cho khu vực, nhất là vùng sâu, vùng xa và kém phát triển. ASEAN đánh giá cao LHQ cam kết chia sẻ kinh nghiệm và hỗ trợ kỹ thuật xây dựng và triển khai Khung phục hồi tổng thể, hoan nghênh sự trợ giúp tích cực của LHQ triển khai các nỗ lực phục hồi, bảo đảm ổn định chuỗi cung ứng, thuận lợi hóa thương mại- đầu tư và duy trì liên kết khu vực. ASEAN hoan nghênh LHQ phát huy vai trò quan trọng trong đảm bảo vaccine và phương pháp điều trị COVID-19 trở thành hàng hóa công cộng, được cung ứng đồng đều.

Để triển khai kế hoạch hành động giai đoạn tiếp theo 2021-2025, hai bên nhấn mạnh cần tiếp tục dành quan tâm và nguồn lực nhiều hơn cho phối hợp liên ngành, thúc đẩy quyền năng, vai trò của phụ nữ đối với hòa bình, an ninh, nâng tầm hợp tác tiểu vùng, thu hẹp khoảng cách phát triển, tăng trưởng đồng đều và bao trùm, phát triển nguồn nhân lực bền vững, đảm bảo công bằng xã hội, thích ứng biến đổi khí hậu, phòng chống, giảm nhẹ thiên tai. Hai bên nhất trí triển khai hiệu quả Lộ trình tương hỗ thực hiện Tầm nhìn Cộng đồng ASEAN 2025 và Chương trình Nghị sự LHQ về phát triển bền vững 2030, đóng góp thiết thực cho phát triển bền vững, không bỏ ai ở lại phía sau, nâng cao hiệu quả phòng chống dịch bệnh và đối phó với các thách thức đang nổi lên. Hai bên khẳng định cam kết tiếp tục đóng góp ủng hộ nỗ lực củng cố hệ thống thương mại đa phương quốc tế minh bạch, hoạt động dựa trên luật lệ.

Trao đổi về tình hình quốc tế và khu vực, các bên tái khẳng định tầm quan trọng của tinh thần trách nhiệm quốc gia trong xây dựng hòa bình, duy trì ổn định, bảo đảm an ninh, an toàn trong khu vực, đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh COVID-19 đang tiếp tục là nguy cơ lớn, đe dọa trực tiếp đến đời sống kinh tế-xã hội các nước. Hai bên khẳng định chia sẻ tầm nhìn và cam kết vì những mục tiêu chung là đề cao luật pháp quốc tế, thúc đẩy chủ nghĩa đa phương, và xây dựng trật tự khu vực và quốc tế dựa trên luật lệ.

Các nhà lãnh đạo nhấn mạnh mục tiêu phấn đấu xây dựng Biển Đông thành vùng biển hòa bình, ổn định, an ninh và an toàn, sẵn sàng thúc đẩy đối thoại và xây dựng lòng tin, thực hiện ngoại giao phòng ngừa trong khu vực, trên các nguyên tắc của Hiến chương LHQ, luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước của LHQ về Luật Biển năm 1982 (UNCLOS 1982). Trên cơ sở đó, các nhà lãnh đạo

kêu gọi thực hiện đầy đủ Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) và sớm xây dựng Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với luật pháp quốc tế, UNCLOS 1982 - khuôn khổ cho mọi hoạt động trên biển.

Về quan hệ hợp tác ASEAN-LHQ, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc khẳng định ASEAN luôn là đối tác quan trọng và tin cậy của LHQ trong bảo đảm hoà bình và an ninh quốc tế. Thủ tướng nhấn mạnh trong bối cảnh đầy khó khăn, thách thức hiện nay, ASEAN và LHQ cần tiếp tục hợp tác chặt chẽ thúc đẩy các giá trị hướng tới hoà bình, tăng cường đối thoại và hợp tác, định hình một trật tự khu vực và toàn cầu hoạt động dựa trên luật lệ, xây dựng các chuẩn mực ứng xử giữa các quốc gia được điều chỉnh bởi luật pháp quốc tế.

Là Chủ tịch ASEAN 2020, Thủ tướng giới thiệu với LHQ các nỗ lực của ASEAN trong xây dựng Cộng đồng, kiểm soát dịch bệnh COVID-19 trên tinh thần Gắn kết và Chủ động thích ứng; đồng thời khẳng định tiếp tục phối hợp chặt chẽ, kịp thời và chủ động ứng phó trước các thách thức xuyên quốc gia đang đe dọa ổn định và phát triển toàn cầu, trong đó có bùng phát dịch bệnh COVID-19.

Về tình hình Biển Đông, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc khẳng định quan điểm của Việt Nam phù hợp với lập trường nguyên tắc của ASEAN đã được khẳng định tại Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 36 tháng 6/2020, Hội nghị Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN lần thứ 53 tháng 9/2020 cũng như tại Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 37 lần này, nhằm xây dựng Biển Đông thành vùng biển của hòa bình, ổn định và hợp tác.

Thay mặt ASEAN, Thủ tướng nêu rõ cần tránh các hành động gia tăng căng thẳng, không quân sự hoá, giải quyết tranh chấp bằng biện pháp hoà bình phù hợp với luật pháp quốc tế, trong đó có UNCLOS 1982; cam kết thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố DOC và tiếp tục các nỗ lực đạt COC hiệu lực, hiệu quả, phù hợp với luật pháp quốc tế, bao gồm UNCLOS 1982.

Kết thúc Hội nghị, lãnh đạo các nước ASEAN và Tổng Thư ký LHQ ghi nhận việc hai bên thông qua Kế hoạch hành động ASEAN-LHQ giai đoạn 2021-2025. Đồng thời, Chủ tịch Hội nghị sẽ ra Tuyên bố Chủ tịch phản ánh các kết quả Hội nghị Cấp cao ASEAN - LHQ lần thứ 11.

Theo chinhphu.vn

